

**Валентина Чумак, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і кредиту
Полтавської державної аграрної академії
Катерина Горпинченко, аспірант кафедри фінансів і кредиту
Полтавської державної аграрної академії**

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах ринкової економіки всі аграрні підприємства зацікавлені в ритмічному і стабільному функціонуванні. Щоб досягти високих результатів, потрібна чітко збудована, обґрунтована і ефективна фінансова політика управління активами.

Розробка досконалого механізму використання оборотних активів сільськогосподарських підприємств і дієве застосування його на практиці є досить актуальною проблемою в даний час, оскільки ефективне формування, використання і регулювання обсягу оборотних активів сприятиме підтримці оптимального рівня платоспроможності та фінансової стійкості аграрних підприємств.

Результати комплексного підходу і систематичного аналізу дають можливість розробити програму заходів щодо підвищення ефективності управління оборотними активами аграрних підприємств і забезпечити контроль за її практичним здійсненням за наступними напрямками:

- оптимізувати склад і структуру оборотних активів за допомогою прискорення оборотності оборотних активів в цілому та окремих їх елементів;
- оптимізувати розмір грошових коштів шляхом проведення постійного контролю за розміром оборотних активів у абсолютно ліквідній формі, а також шляхом забезпечення відповідної частини високоліквідних активів у формі поточних фінансових інвестицій, що дасть змогу підтримувати платоспроможність підприємства;
- оптимізувати запаси підприємства шляхом оцінки загальної потреби в

сировині на плановий рік, періодичного уточнення оптимальної партії замовлення сировини, регулярного контролю умов зберігання запасів;

- забезпечити виробництво високорентабельної готової продукції та такої, що має високий рівень попиту;

- оптимізувати рівень дебіторської заборгованості шляхом проведення контролю за станом розрахунків з дебіторами, оцінки платоспроможності та ділової репутації дебіторів, страхування ризиків, використання факторингових та форфейтингових операцій тощо;

- скоротити тривалість фінансового циклу шляхом прискорення обороту виробничих запасів та дебіторської заборгованості і некритичного уповільнення оборотності кредиторської заборгованості підприємства постачальникам;

- підвищити рентабельність підприємства шляхом своєчасного використання тимчасово вільних залишків грошових активів для формування ефективного портфеля поточних фінансових інвестицій [1, с. 85];

- поліпшити організацію матеріально-технічного постачання з метою безперебійного забезпечення виробництва матеріальними ресурсами;

- скоротити тривалість операційного циклу за рахунок інтенсифікації виробництва (використання новітніх технологій механізації і автоматизації виробничих процесів, підвищення рівня продуктивності праці, повнішого використання виробничих потужностей підприємства, трудових, матеріальних ресурсів), а також підвищення контролю за рухом і розподілом запасів [2];

- прискорити процес відвантаження продукції і оформлення розрахункових документів, застосувати перспективні форми рефінансування дебіторської заборгованості, створити чіткі системи контролю за рухом дебіторської заборгованості і грошових коштів.

Ефективне управління оборотними активами є важливим завданням підприємства і повинно забезпечуватись прискоренням їх оборотності на всіх етапах кругообігу. На етапі створення виробничих запасів необхідно забезпечити: раціональне використання матеріальних ресурсів, удосконалення

нормування, ліквідацію наднормативних запасів, налагодження роботи транспорту, оптимальний вибір постачальників тощо. На стадії незавершеного виробництва – скорочення тривалості виробничого циклу, впровадження прогресивної техніки та технологій, розвиток стандартизації та уніфікації, вдосконалення системи економічного стимулювання тощо. На етапі обігу слід забезпечити: раціональну організацію збуту продукції, прискорення документообігу, дотримання договірної платіжної дисципліни, використання маркетингових важелів активізації продажу продукції тощо. Таким чином, прискорення оборотності оборотних активів зумовлює, з одного боку, збільшення обсягу виробленої продукції на кожен грошову одиницю поточних витрат підприємства, а з іншого – дає можливість вивільнити частину коштів і за їх рахунок створити додаткові резерви для розширення виробництва.

Отже, процес управління оборотними активами підприємства відіграє важливу роль у діяльності сільськогосподарських підприємств, оскільки саме від прийняття ефективних управлінських рішень керівництва, стосовно оборотних активів, залежить подальша діяльність та конкурентоспроможність підприємства. Наслідком впровадження ефективної політики управління оборотними активами мають стати: забезпечення безперебійної роботи підприємства; зниження обсягів вільних поточних активів і, як наслідок, зниження витрат на їх фінансування; прискорення обороту оборотних активів; максимізація прибутку підприємства при збереженні ліквідності та платоспроможності.

Література

1. Ламанов И. П. Активы организации: их формирование, использование и управление / И. П. Ламанов. – Краснодар : ВААТ, 2011. – 192 с.
2. Янковська В. В. Економічна сутність оборотних активів підприємства / В. В. Янковська // Міжнародний збірник наукових праць. – 2011. – № 16. – С. 347–350.